

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2022. GODINE

ISPIT

Razred ili kategorija natjecanja: 8. razred

Zadaci se pregledavaju u ispitu ispisanom u boji, a odgovori se upisuju u list za odgovore **kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše**. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika. Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Na svakoj stranici lista za odgovore upiši zaporku.

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je **75 minuta**.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se **ne smiju** služiti atlasom ni zidnom kartom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Uz ispit, list za odgovore i pribor za pisanje, za vrijeme pisanja ispita natjecatelj može koristiti list A4 formata dodijeljen od povjerenstva u ispitnoj prostoriji i ovjeren pečatom škole.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama lista za odgovore bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadaci, upisani prema uputi za rješavanje, vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadaci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

Po isteku vremena za rješavanje zadataka, list s odgovorima od učenika preuzima povjerenstvo u ispitnoj prostoriji.

Učenici koji županijskom natjecanju pristupaju iz izolacije šalju fotografirani ili skenirani list s odgovorima ili list s odgovorima ispisan na računalu na e-mail adresu/kontakt povjerenstva od kojeg su primili ispitne materijale.

**U PRVIH PET ZADATAKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR. NA LISTU ZA
ODGOVORE ZAOKRUŽI SLOVO TOČNOG ODGOVORA.**

1 1. Za svaku je državu važna uključenost u međunarodne, političke, gospodarske, financijske, kulturne, sportske i druge institucije i organizacije, kao i predsjedanje tim organizacijama. Koji je naziv institucije kojom je Hrvatska predsjedala od 1. siječnja 2020. do 30. lipnja 2020. godine?

- a) Europsko vijeće b) Europsko i socijalno vijeće
c) Vijeće Europske unije d) Vijeće sigurnosti

1 2. Jama Mokre noge dubine 831 metar među najdubljim je jamama u Hrvatskoj. Poznata je po imponzantnoj dvorani dimenzija 200 x 80 metara na dubini od 700 metara. Koje je ime planine na kojoj je smještena jama Mokre noge?

- a) Biokovo b) Dinara c) Mala Kapela d) Velebit

1 3. Koja od navedenih tvrdnji o upravno-teritorijalnom ustroju Hrvatske **nije** točna?

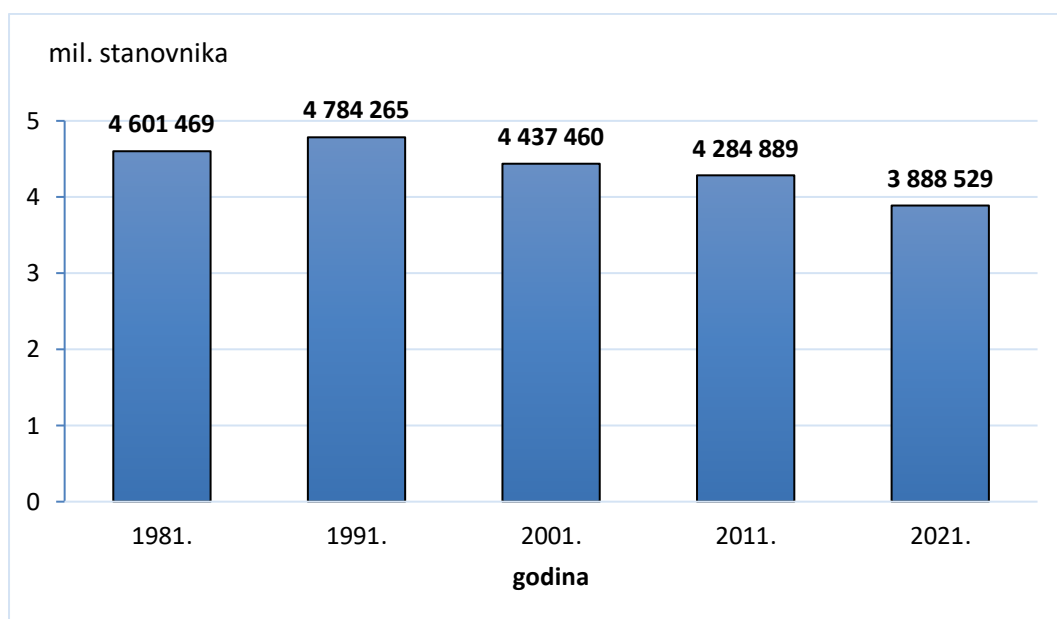
- a) Današnji upravno-teritorijalni ustroj uveden je 1993. godine, uz naknadne manje teritorijalne izmjene.
b) Hrvatska je prema upravno-teritorijalnom ustroju podijeljena na 20 županija i Grad Zagreb.
c) Područja makroregionalnih središta predstavljaju upravno-teritorijalni ustroj na najvišoj teritorijalnoj razini.
d) Upravno-teritorijalni ustroj Hrvatske ima dvije razine, a čine ju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

1 4. Koji je od navedenih gradova subregionalno središte u sastavu Zagrebačke makroregije?

- a) Bjelovar b) Karlovac c) Križevci d) Varaždin

1

5. Promotri priloženi dijagram.

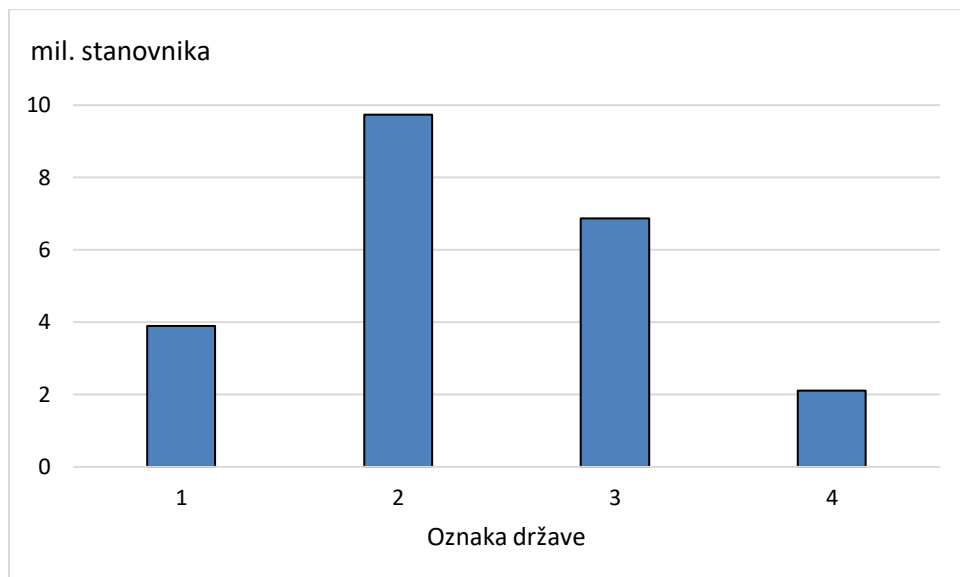
U kojemu je međupopisnom razdoblju zabilježena najveća apsolutna promjena broja stanovnika u Hrvatskoj?

- a) 1981. – 1991. b) 1991. – 2001. c) 2001. – 2011. d) 2011. – 2021.

**U SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA NA LISTU ZA ODGOVORE DOPUNI
REČENICE SADRŽAJIMA KOJI NEDOSTAJU.**

2

6. Pozorno promotri priloženi dijagram.

Dijagram prikazuje broj stanovnika Hrvatske i odabranih njezinih susjednih država 2021. godine.

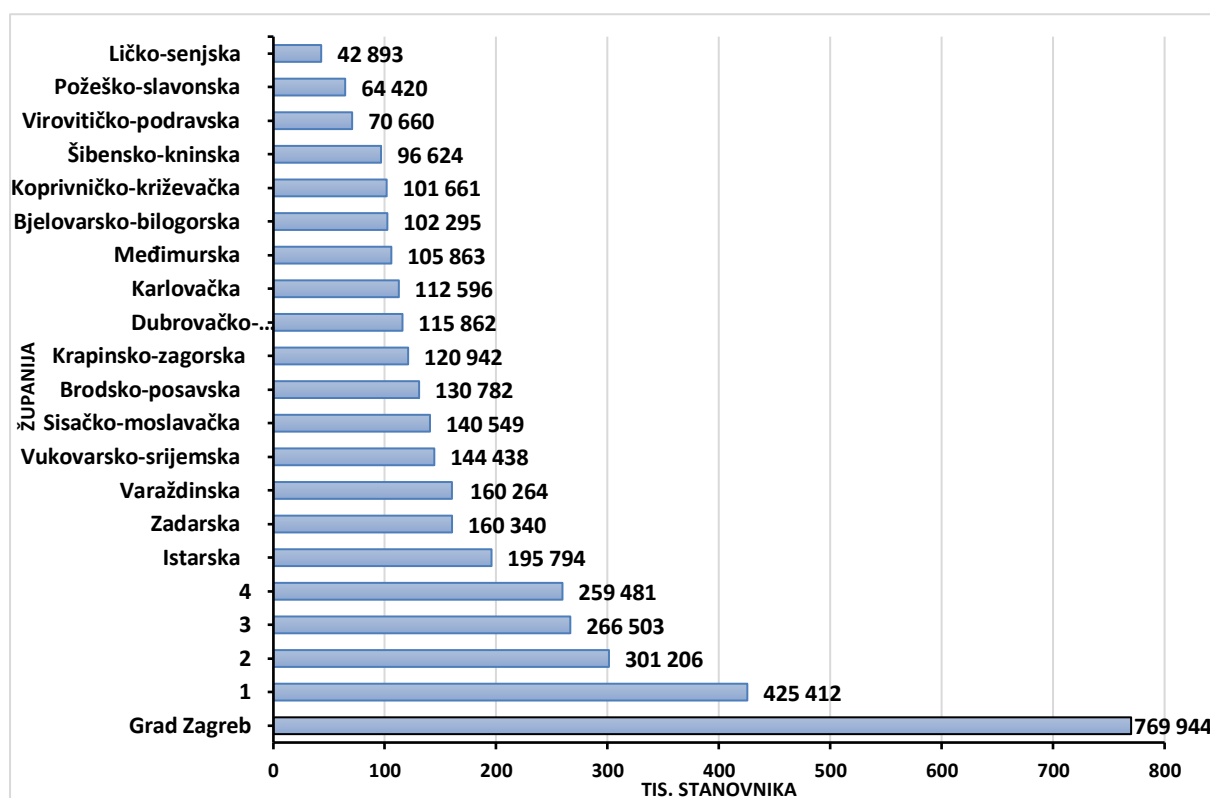
Od navedenih država, susjedna država Hrvatske s najvećim brojem stanovnika označena je na dijagramu brojem _____, a njezino je ime _____.

Od navedenih država susjedna država Hrvatske s najmanjim brojem stanovnika označena je na dijagramu brojem _____, a njezino je ime _____.

2

7. Hrvatska ima neobičan oblik teritorija. Od tri prirodnogeografske cjeline dvije čine krakove tzv. hrvatske potkove. Imena tih cjelina su _____ i _____.

8. Promotri priloženi dijagram.

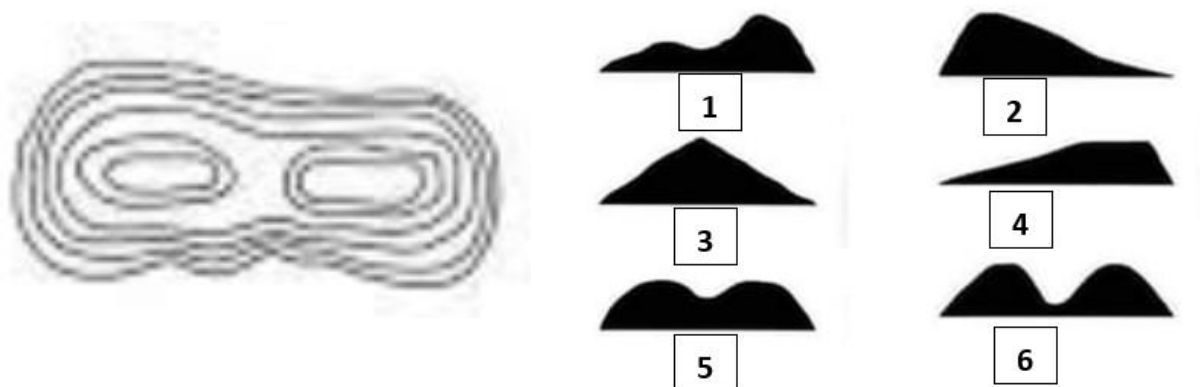
Ime jedinice područne (regionalne) samouprave Hrvatske u kojoj je prema prvim rezultatima popisa stanovništva živjelo 425 412 stanovnika, označene u dijagramu brojem 1 je

_____.

Ime jedinice regionalne samouprave Hrvatske u kojoj je prema prvim rezultatima popisa stanovništva živjelo 301 206 stanovnika, označene u dijagramu brojem 2 je

_____.

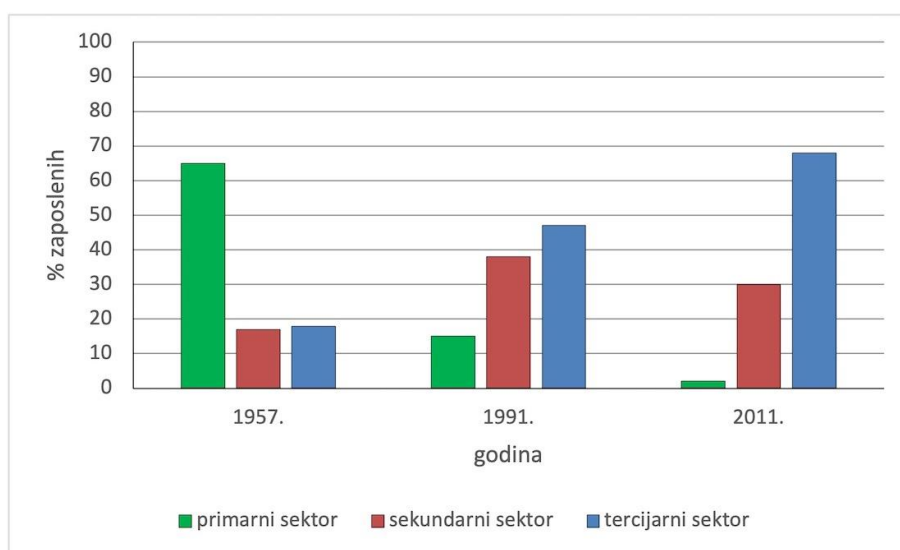
2 9. Promotri grafičke priloge.

Izohipsama je prikazan otok (lijevo). Tome otoku odgovara presjek označen brojem _____ .

Ako je ekvidistanca 20 metara, približna nadmorska visina najvišeg dijela otoka iznosi _____ .

2 10. Promotri dijagram.

Naziv procesa u ruralnim područjima koji je doveo do bitne promjene u strukturi zaposlenih po sektorima gospodarskih djelatnosti između 1957. i 1991. godine u Hrvatskoj bez promjene broja stanovnika u tim područjima je _____ .

Naziv procesa koji je doveo do porasta broja zaposlenih u sekundarnom sektoru između 1957. i 1991. godine u Hrvatskoj je _____ .

2

11. Izgradnju sustava navodnjavanja suhih i odvodnjavanja vlažnih močvarnih područja nazivamo _____, često zbog omogućavanja poljoprivrednog korištenja zemljišta. Na taj način nestala su mnoga prirodna močvarna područja u Europi. U Hrvatskoj je površinom najveće zaštićeno močvarno područje uz rijeku Savu park prirode čije je ime _____.

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA I JEDNE BROJKE NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. PO JEDAN SE POJAM I PROSTOR OZNAČEN SLOVOM I BROJEM NE MOŽE POVEZATI.

3

12. Poveži rijeke jadranskoga slijeva čije vode imaju veliku važnost za gospodarstvo i vodoopskrbu s gradovima kroz koje protječu i hidroelektranama koje se na njima nalaze.

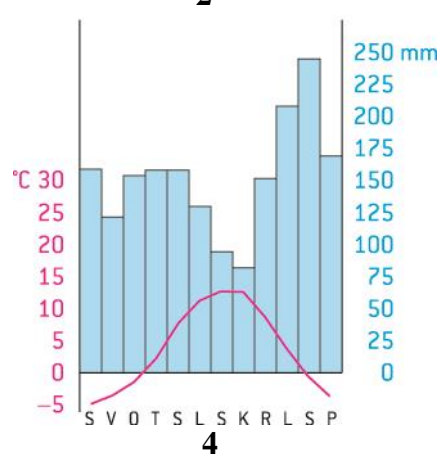
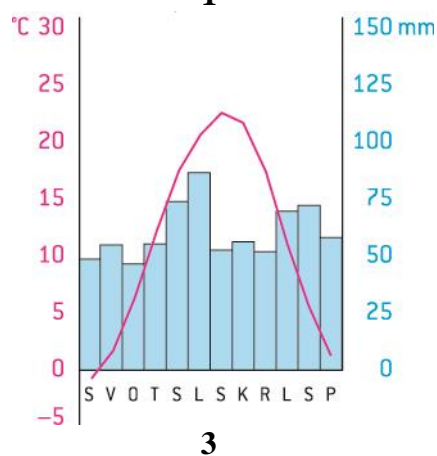
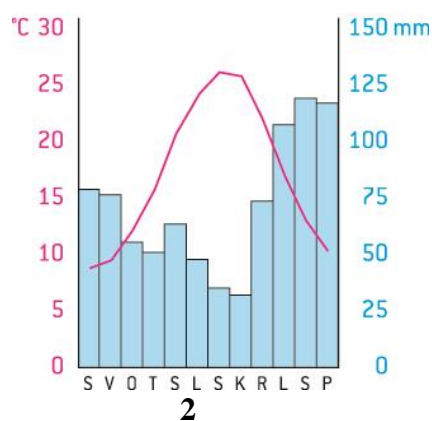
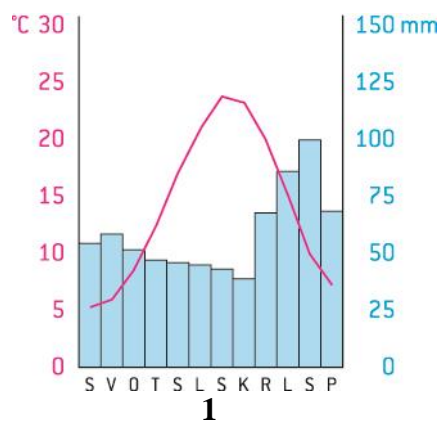
_____ Cetina	A) Knin	1) HE Miljacka
_____ Krka	B) Obrovac	2) RHE Velebit
_____ Zrmanja	C) Ogulin	3) HE Vinodol
	D) Omiš	4) HE Zakučac

3

13. Poveži navedena krška polja s površinom koju zauzimaju i gradovima koji su u njima smješteni.

_____ Gacko polje	A) 465 km²	1) Drniš
_____ Ličko polje	B) 205 km²	2) Gospić
_____ Vrgoračko polje	C) 80 km²	3) Otočac
	D) 37 km²	4) Vrgorac

14. Promotri priložene klimatske dijagrame.

Poveži navedene tipove klime s prostorom prevladavanja i odgovarajućim klimatskim dijagramima koji su označeni brojevima 1, 2, 3 i 4.

_____ sredozemna klima s vrućim ljetom

_____ umjereno toplo vlažna klima s toplim ljetom

_____ vlažno snježno-šumska klima

A) NP Brijuni

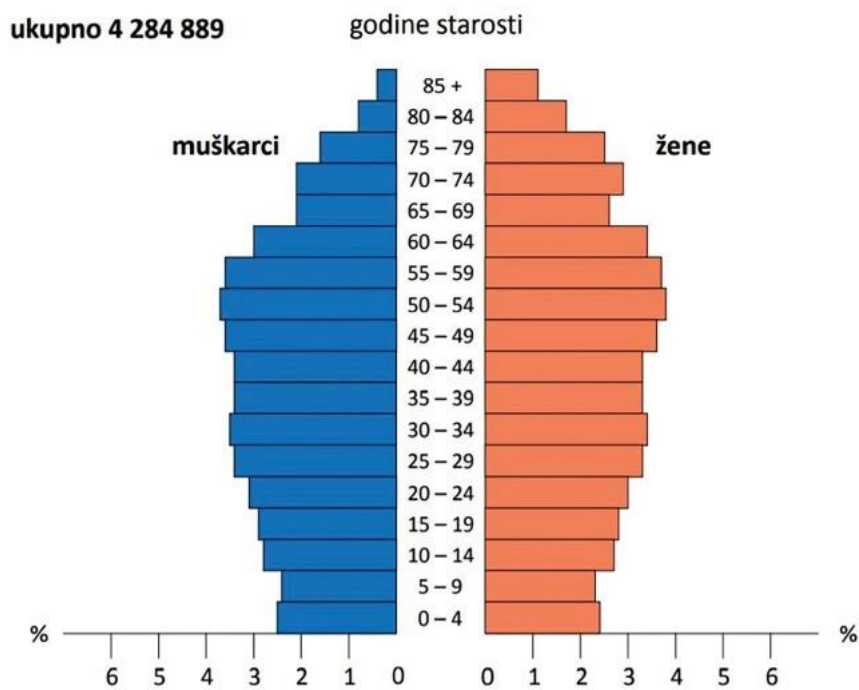
B) NP Kornati

C) PP Kopački rit

D) NP Risnjak

**U SLJEDEĆIH OSAM ZADATAKA ODGOVORE UPIŠI NA ODGOVARAJUĆU
CRTU NA LISTU ZA ODGOVORE.**

3 15. Promotri priloženi dijagram.

Koji je naziv strukture stanovništva prikazane na priloženome dijagramu?

_____ struktura stanovništva

Za koju je popisnu godinu izrađen taj dijagram? Za _____
godinu.

U kojoj petogodišnjoj dobnoj skupini je najveći broj stanovnika?

3 16. Promotri priloženu fotografiju i pročitaj priloženi polazni tekst.

Ukupna dužina rijeke jadranskog slijeva prikazane na fotografiji iznosi 225 km. Od toga u dužini od 20 km protječe Hrvatskom. Srednji godišnji protok na ušću iznosi $378 \text{ m}^3/\text{s}$. Ima izuzetnu važnost za poljoprivredu tog kraja, a i turistički je atraktivna i zbog utrka lađa.

Koje je ime rijeke prikazane na fotografiji i opisane u tekstu? _____

Kako se naziva tip ušća te rijeke? _____

Koje je ime luke nastale uz ušće te rijeke? _____

17. Promotri priloženu tablicu i geografsku kartu Hrvatske po županijama.

Županija	Broj stanovnika		Gustoća naseljenosti stan./km ²	
	2011. godina	2021. godina	2011. godina	2021. godina
Brodsko-posavska županija	158 575	130 782	78,2	64,5
Dubrovačko-neretvanska županija	122 568	115 862	68,8	65,0
Osječko-baranjska županija	305 032	259 481	73,6	62,6
Šibensko-kninska županija	109 375	96 624	36,6	32,3
Varaždinska županija	175 951	160 264	140,5	128,0
Vukovarsko-srijemska županija	179 521	144 438	73,1	58,8

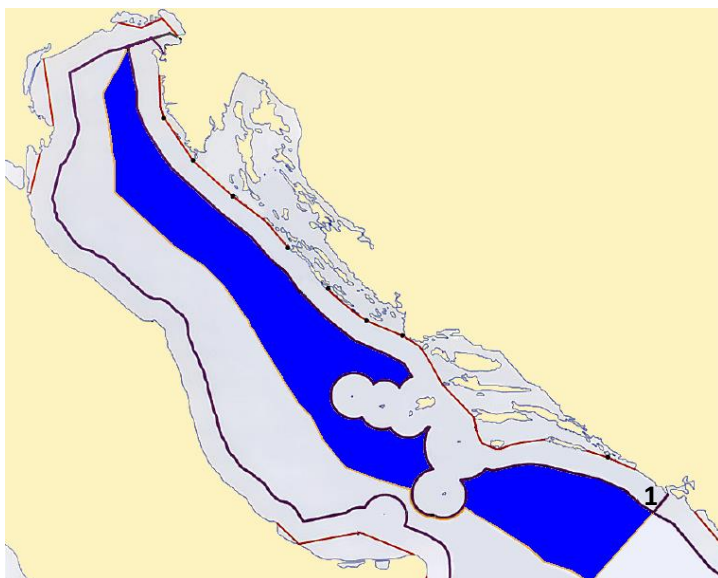
Koja je od navedenih županija, prema podacima iz priložene tablice, imala najmanji pad broja stanovnika 2021. godine (prema prvim rezultatima popisa) u odnosu na broj stanovnika 2011. godine? Ime te županije je _____ i ona je na priloženoj karti označena brojem _____.

Koja je od navedenih županija, prema podacima iz priložene tablice, imala najveću promjenu u gustoći naseljenosti 2021. godine (prema prvim rezultatima popisa) u odnosu na gustoću naseljenosti 2011. godine? Ime te županije je _____ i ona je na priloženoj karti označena brojem _____.

Koja je od navedenih županija, prema podacima iz priložene tablice, najgušće naseljena županija 2021. godine? Ime te županije je _____ i ona je na priloženoj karti označena brojem _____.

3

18. Promotri priloženu geografsku kartu.

Koje je ime države s kojom Hrvatska graniči na dijelu morske granice označene na karti brojem 1? _____

Koje je ime najvećeg otoka u hrvatskom teritorijalnom moru? _____

Koji je naziv dijela Jadranskoga mora označen plavom bojom na priloženoj karti, a proglašen je odlukom Hrvatskog sabora 5. veljače 2021. godine u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora? _____

3

19. Promotri priložene fotografije.

Izvor 1: Autor Rootmaker, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3001929>

Izvor 2: <https://web.facebook.com/reljef2rules/photos/pcb.1813526698905595/1813525405572391/?type=3&theater>

Izvor 3:

https://mobile.facebook.com/doziviSrijem/photos/a.1881251611978789/4003264073110855/?type=3&source=48&refsrc=deprecated&_rdc=2&_rdr

Koji je naziv reljefnih oblika prikazanih na fotografijama i označenih brojevima 1, 2 i 3?

1	_____
2	_____
3	_____

3	
---	--

20. Suvremena tehnologija doprinijela je preciznijoj i točnijoj orijentaciji u prostoru. Koji je puni naziv najraširenijeg sustava za globalno pozicioniranje, razvijenog u SAD-u 70-tih godina 20. stoljeća najprije u vojne svrhe? _____

Koje je godine taj sustav stavljen u funkciju za civilne svrhe? _____

Koja je pokrata ruskog satelitskog navigacijskog sustava? _____

3	
---	--

21. Hrvatska je tradicionalno iseljenička zemlja s relativno velikim brojem iseljenika.

Koje je ime najstarije i najveće organizacije Hrvata u Sjevernoj Americi, osnovane 1894. godine? _____

Ime grada u kojemu je osnovano to društvo je _____, a taj grad se nalazi u američkoj saveznoj državi čije je ime _____.

3	
---	--

22. Hrvatska ima složen geografski položaj, obzirom na okolne krajeve koji ju okružuju. Koje je ime dviju europskih regija u koje je svrstana Hrvatska obzirom na njezin geografski položaj? _____ i _____

Koji je puni naziv službenog vremena koje se primjenjuje u cijeloj Hrvatskoj?
_____ vrijeme